

RASTANDE OCH ÖVERVINTRANDE GÄSS I NORDOSTSKÅNE 1976/77 – 2006/07

Hakon Kampe-Persson, Ulf Jungbeck, Åke Svensson & Evert Valfridsson

Tidigare har redogjorts för hur klubbens månatliga gåsinventeringar genomförts, samt rapporterats totalsummor för samtliga inventeringar fram till och med januari 2007 (Kampe-Persson 2007). Totalsummorna för de inventeringar som därefter genomförts återfinns på klubbens hemsida (www.spoven.com). Denna gång är det dags för en artvis genomgång. Vi vill i det sammanhanget fästa läsarens uppmärksamhet på att vad som redovisas är absoluta minimisiffror, ty vid vissa inventeringar har en del gäss förblivit obestämda eller missats av andra anledningar (se Kampe-Persson 2007).

För att få resultaten så representativa som möjligt inkluderades ofta även observationer gjorda av andra än obser-

vatörerna under de första inventeringarna på 70-talet. Detsamma har gjorts för januari 2007. Inventeringdagens förmiddag bjöd på uruselt räkningsväder, men så snart inventeringen var avslutad inträdde en väderförbättring, och eftermiddagen bjöd på strålande förhållanden. Några flockar som sågs vid lunchtid, och som helt klart missats under förmiddagen, har av den anledningen inkluderats i de officiella siffrorna.

Taigasädgäs

Vid inventeringar i Sverige har sädgäss av tradition rapporterats utan uppdelning på ras. Samtliga i Nordostskåne inräknade sädgäss kan vi dock utan att något allvarligt fel begås räkna som taigasädgäss tillhörande nominatrasen

Gäss vid Häslövs ängar. Foto: Hans Cronert ©

fabalis, ty övriga sädgästaxa (*johanseni*, *middendorfi*, *rossicus* och *serrirostris*) uppträdde under dessa 31 säsonger så fåtaligt att dessa helt och hållet faller inom felräkningsmarginalen (Hakon Kampe-Persson opubl.).

Denna art har varit den klart dominerande under hela inventeringsperioden (Tabell 1). Det har dock skett en del markanta förändringar under åren som gått. Under de första tio säsongerna fanns det ungefär lika många gäss i april,

Tabell 1. Totala antalet sädgäss som räknats in vid samordnade mittmånadsinventeringar i Kristianstad och Bromölla kommuner 1976/77-2006/07. Plustecken anger att gässen inte räknades i samtliga fem inventeringsområden, medan minustecken anger att ingen inventering genomfördes den månaden. Månadsmaxima har markerats med fetstil.

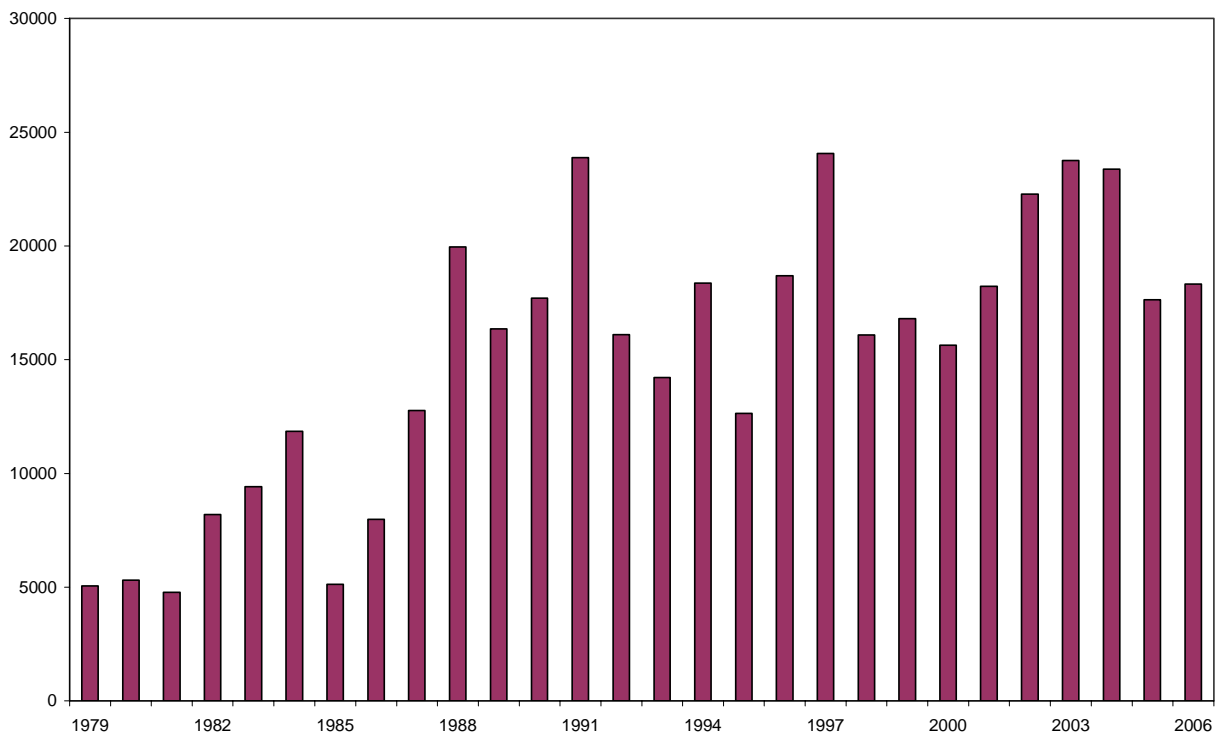
	Sept	Okt	Nov	Dec	Jan	Febr	Mars	April
76/77	-	-	3 567	-	609	-	5 807	-
77/78	389	1 855	5 500	4 981	7 919	+	11 140	5 641
78/79	-	1 906	+	+	728	0	6 617	+
79/80	-	825	5 061	3 628	2 036	1	5 244	+
80/81	-	956	5 300	2 075	3 822	5 047	5 374	3 487
81/82	-	2 036	4 781	1 925	0	69	17 345	6 448
82/83	-	1 016	4 943	8 200	6 747	1 648	13 462	3 517
83/84	-	770	5 434	2 032	9 407	4 901	10 958	4 831
84/85	-	1 909	3 881	11 849	1 461	887	8 280	5 369
85/86	-	295	5 118	3 361	269	633	6 761	4 238
86/87	-	674	3 358	7 975	0	186	1 442	1 761
87/88	-	247	3 013	12 763	8 288	14 344	17 767	1 314
88/89	-	31	7 110	12 021	19 960	9 694	1 379	839
89/90	-	372	1 977	7 804	16 359	13 107	628	480
90/91	-	342	10 581	17 703	16 913	4 968	1 611	275
91/92	+	5	10 397	13 644	23 874	16 564	836	507
92/93	+	762	15 310	12 319	16 099	15 385	4 694	192
93/94	1	786	10 181	9 456	14 213	8 802	7 115	377
94/95	0	810	17 518	18 366	17 222	12 727	695	101
95/96	0	248	9 415	12 636	523	7 630	13 541	224
96/97	2	201	14 510	18 693	3 106	8 460	515	59
97/98	0	930	19 933	24 064	16 390	8 627	1 766	7
98/99	0	8	16 086	13 635	10 171	6 034	2 081	0
99/00	0	2 300	13 201	16 810	13 918	6 320	389	1
00/01	0	40	4 186	11 178	15 637	13 657	578	0
01/02	25	35	18 223	14 512	3 762	11 234	53	0
02/03	0	711	20 793	22 274	8 387	7 598	333	64
03/04	0	3	23 752	15 099	10 326	6 813	4 572	-
04/05	0	243	23 381	14 818	10 256	9 685	8 582	-
05/06	0	217	3 753	17 633	7 765	8 540	4 127	-
06/07	0	866	18 329	13 835	8 802	9 867	90	-

i genomsnitt knappt 5.000, som i november. Därefter minskade antalet i april snabbt från år till år, tills de var för få för att motivera fortsatt inventerande. Under de första 17 åren genomfördes endast en inventering i september, men denna låter antyda att en liknade, om än ej så markant, nergång kan ha inträffat i september. Även i mars finns en antydning till minskning. Följaktligen har den tid som sädgässen uppehåller sig i Nordostskåne kortats av. Samtidigt har dock antalet gäss som vistas här under månaderna november-februari ökat kraftigt. Generellt sett anländer majoriteten av sädgässen numera mellan inventeringarna i oktober och november, varefter antalet sjunker under de följande tre månaderna. Det exakta ankomstförloppet är dock beroende på förhållandena längre norrut, vilket gjort att en stor andel av gässen vissa år, såsom 2005, inte anlät förrän

efter inventeringen i november. Antalet efter årsskiftet har sedan framförallt berott på vinterns förlopp.

Enligt den senaste antalsuppskattningen uppgår världspopulationen av taigasädgäss av nominatras till mellan 70.000 och 90.000 individer (Nilsson 2006). Följaktligen är det upp till en tredjedel av världsbeståndet som varje höst söker sig till vår del av Skåne för att rasta och övervintra (Figur 1). Ett faktum som är lätt att glömma bort då man är ute för att inventera, spana efter halsringmärkta eller bara njuta av att de finns där.

För att enligt Ramsar-konventionen kvalificera som varande av internationell betydelse skall ett område regelbundet hysa 1 % av individerna i en population. I detta fall ligger tröskeln på 800 fåglar (Wetlands International 2006).

Figur 1. Höstmaximum av sädgäs i Nordostskåne 1979-2006. Från respektive höst har den högsta månadssumman under perioden november-januari valts.

Utgående från detta kriterium är samtliga fem räkningsområden av internationell betydelse för denna population.

Tundrasädgås

Vanligtvis förekommer detta taxon i extremt låga antal bland sädgässen i Nordostskåne, men undantagsvis uppträder större flockar (Persson 1995, och opubl.). Det är dock högst osannolikt att någon större flock förblivit oupptäckt i samband med en inventering, även om flera inventerare förklarar sig ha bristande kunskap i hur man skiljer mellan *fabalis* och *rossicus*. De enda *rossicus* som återfinns i inventeringsprotokollen är de sex individer som sågs i Trolle-Ljungby i november 1976.

Spetsbergsgås

En gyllene tumregel fram till mitten av 90-talet var att det på sydsvenska gåslokaler under senhösten fanns i genomsnitt en spetsbergsgås per 1.000 sädgäss, vissa höstar en på 300, samt under en

exceptionell höst en per 100. Vid jämförelse av tabellerna 1 och 2 visar det sig dock att endast en av de första 20 novemberinventeringarna uppvisar sådana antal (1982), medan medelvärdet låg på blygsamma en per 2.800. Motsvarande siffra för december var en per 5.200. Ett otal besök mellan inventeringarna visade dock att det även i Nordostskåne fanns i genomsnitt minst en spetsbergare per 1.000 sädgäss. Det faktum att spetsbergsgäsen är tämligen kortbent samt något mindre än taigasädgäsen gjorde uppenbarligen att den ofta "försvann" i de stora sädgäsflockarna. För normal gåsskådning väljer man ju ofta någon dag med god sikt, samtidigt som man har tid att vänta ut de individer som går dolda bakom andra, vilket betydligt ökar chanserna att få se udda gäss. Att de faktiska antalen uppenbarligen varit högre än de i tabell 2 redovisade hindrar oss inte från att utläsa mönster och trender. Detta eftersom underskattningen troligen har varit täm-

Sädgäss, rasen *fabalis* med olika färgsättning på näbben. Foto: Hans Cronert ©

Tabell 2. Totala antalet spetsbergsgäss som räknats in vid samordnade mittmånadsinventeringar i Kristianstad och Bromölla kommuner 1976/77-2006/07. Plustecken anger att gässen inte räknades i samtliga fem inventeringsområden, medan minustecken anger att ingen inventering genomfördes den månaden. Månadsmaxima har markerats med fetstil.

	Sept	Okt	Nov	Dec	Jan	Febr	Mars	April
76/77	-	-	1	-	0	-	5	-
77/78	0	0	3	0	0	+	0	0
78/79	-	0	+	+	0	0	0	+
79/80	-	0	0	0	0	0	0	+
80/81	-	0	0	0	0	0	2	0
81/82	-	1	2	0	0	0	3	0
82/83	-	0	8	0	0	0	0	5
83/84	-	0	3	0	3	2	3	0
84/85	-	0	1	6	0	0	0	1
85/86	-	0	0	0	0	0	0	1
86/87	-	0	1	4	0	0	0	0
87/88	-	0	2	0	0	2	0	0
88/89	-	0	2	1	7	2	0	1
89/90	-	0	1	0	7	1	0	0
90/91	-	0	1	0	6	0	1	0
91/92	+	0	4	1	11	10	0	0
92/93	+	0	8	3	3	7	0	0
93/94	0	0	5	4	4	4	0	0
94/95	0	0	0	6	2	4	0	0
95/96	0	0	5	5	0	0	2	0
96/97	0	0	6	5	4	0	0	3
97/98	0	0	8	21	11	10	0	0
98/99	0	0	21	5	5	2	6	0
99/00	0	0	10	7	7	12	2	0
00/01	0	0	6	11	2	7	5	0
01/02	1	0	41	26	2	5	0	0
02/03	0	0	15	10	0	0	0	1
03/04	0	0	27	15	6	6	11	-
04/05	0	0	16	38	7	33	8	-
05/06	0	0	12	5	8	1	1	-
06/07	0	7	37	190	45	32	0	-

ligen konstant, ty samtidigt som inventerarna blivit mer erfarna, kanske även fått bättre utrustning, har det totala antalet gäss att spana igenom ökat kraftigt.

Eftersom spetsbergsgäsen uteslutande ses i flockar av taigasädgås är det föga förvånande att arternas uppträdamönster liknar varandra. Majoriteten av alla spetsbergsgäss anländer mellan

oktober och november, men ibland sker även viss påspädning mellan november och december. Men redan innan midvinterinventeringen har de flesta dragit vidare. Fram till och med säsongen 1996/97 var arten fåtalig, men sedan dess har en markant ökning skett och för månaderna november-mars är samtliga maxima utom ett från den senaste 4-årsperioden. Rekordnoteringen på 190 ex i december 2006 var nästan fem gånger så hög som den tidigare toppnoteringen, varför det i nuläget inte går att uttala sig om huruvida det berodde på en tillfällighet, eller om det ingick i en pågående trend.

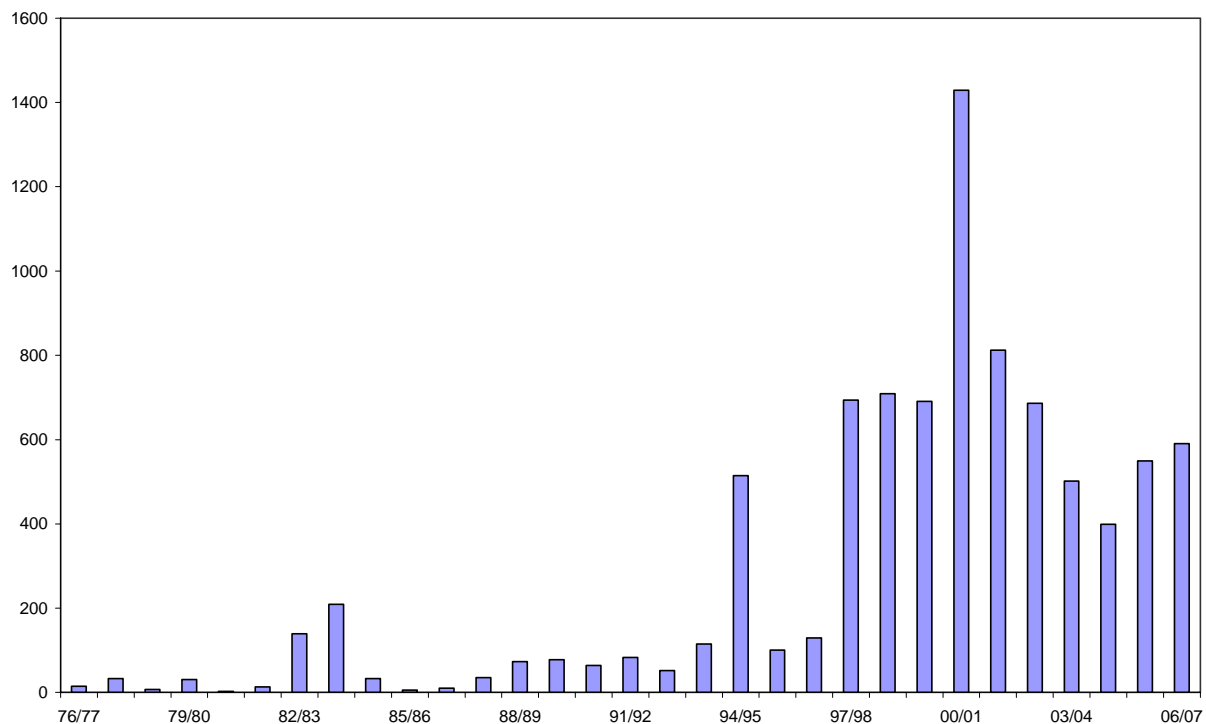
Bläsgås

När det gäller denna art behövs inga sofistikerade analyser för att påvisa en kraftig ökning i antal under inventeringsperioden (Figur 2, Tabell 3). Fyra av

månadsmaxima är dock från säsongen 2000/01, så kanske har en stabilisering beträffande antal redan skett. Bortsett från en antydning till tidigare ankomst, särskilt under de senaste höstarna, skiljer sig det säsongsmässiga uppträdandet inte nämnvärt från taigasädgåsens.

Fjällgås

Denna globalt hotade art observerades vid totalt 14 tillfällen under månaderna oktober-mars. Att den setts så ofta beror naturligtvis på att Trolle-Ljungby utgör en viktig höstrastlokal för en del av de inom Projekt Fjällgås utsatta fåglarna (Andersson mfl 2004). Men arten sågs på denna lokal även innan detta projekt startades, då enstaka fåglar sågs i november 1976 och i oktober 1980. Som mest har 10 ex setts, såväl i november och december 1997 som i november 1998. Övriga observationer på

Figur 2. Säsongsmaximum av bläsgås i Nordostskåne 1976/77-2006/07. Från respektive säsong har den högsta månadssumman valts.

Tabell 3. Totala antalet bläsgäss som räknats in vid samordnade mittmånadsinventeringar i Kristianstad och Bromölla kommuner 1976/77-2006/07. Plustecken anger att gässen inte räknades i samtliga fem inventeringsområden, medan minustecken anger att ingen inventering genomfördes den månaden. Månadsmaxima har markerats med fetstil.

	Sept	Okt	Nov	Dec	Jan	Febr	Mars	April
76/77	-	-	15	-	0	-	14	-
77/78	0	9	2	13	6	+	33	9
78/79	-	7	+	+	0	0	3	+
79/80	-	0	31	0	0	0	0	+
80/81	-	0	3	0	1	0	1	1
81/82	-	0	3	0	0	0	13	13
82/83	-	44	91	139	68	0	60	26
83/84	-	0	40	8	10	10	209	47
84/85	-	0	4	10	0	0	33	27
85/86	-	0	1	1	0	0	2	6
86/87	-	0	0	10	0	0	4	4
87/88	-	0	35	4	2	28	31	0
88/89	-	11	6	1	8	12	73	0
89/90	-	5	13	0	8	78	66	0
90/91	-	0	32	15	20	4	64	8
91/92	+	0	7	3	44	31	83	3
92/93	+	6	10	32	15	21	52	0
93/94	0	31	24	18	93	13	115	0
94/95	0	27	47	90	67	93	515	1
95/96	0	4	101	67	0	15	27	78
96/97	0	82	130	63	2	13	32	10
97/98	0	29	264	179	501	122	694	13
98/99	0	11	709	37	13	5	451	12
99/00	0	20	227	562	48	268	691	0
00/01	0	518	1 429	1 006	862	165	869	0
01/02	0	812	575	182	0	149	642	53
02/03	0	72	686	458	4	17	370	0
03/04	0	0	502	234	82	44	58	-
04/05	0	188	399	250	100	181	54	-
05/06	0	257	549	119	16	4	1	-
06/07	8	423	359	241	213	590	323	-

denna lokal utgörs av 1 ex i mars 1982, 3 ex i december 1995, 1 ex i november 2001, 2 ex i oktober 2005 och 2 ex. i februari 2007. Vid Araslövssjön sågs 2 ex

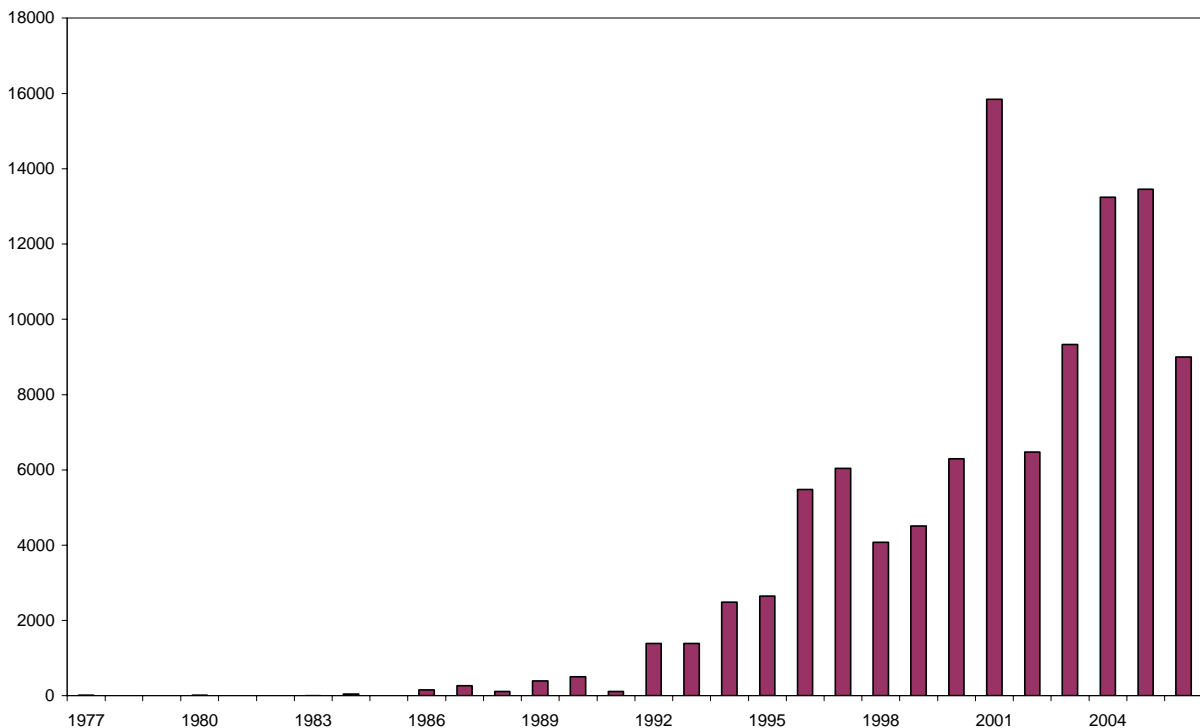
i mars 1983 och 1 ex i januari 1999, vid Oppmannasjön 2 ex i december 1994 samt vid Hammarsjön 1 ex i december 2001.

Grågås

Oavsett månad kan för denna art mycket kraftiga ökningskonstateras (Figur 3), med samtliga månadsmaxima under den senaste 6-årsperioden (Tabell 4). Vem av deltagarna i de första säsongernas inventeringar, då bortsett från i mars och april sällan mer än något tiotal individer sågs, kunde föreställa sig att arten 25 år senare skulle räknas i tusentals individer, med toppnoteringar på långt över 10.000?

Flockarna i september har sannolikt bestått av såväl lokala fåglar (häckfåglar med årets ungar samt de individer som inte skred till häckning det året, framförallt 1- och 2-åringar) som fåglar från andra häckområden. Under åren fram till sekelskiftet sjönk vanligtvis antalet mellan september och oktober, men därefter har det med ett undantag ökat. Under de följande månaderna har antalet till stor del berott på vädret. Ett

kraftigt temperaturfall kan utlösa en nästan total bortflyttning hos denna art redan i slutet av oktober. Med god födotillgång och jämnare temperatur, framförallt då denna håller sig ovan nollstrecket, stannar gässen kvar längre. Som den senaste vinterns siffror visar måste vi nog börja räkna arten som övervintrare. Under de första tio säsongernas inventeringar övervintrade nästan alla grågäss i sydvästra Spanien. Därifrån återvänder de nästan aldrig till Skåne förrän i slutet av februari eller början av mars. Under 80-talet började allt fler att istället tillbringa vintern i Nederländerna, varifrån gässen återvänder betydligt tidigare. Detta är en rimlig förklaring till att siffrorna i februari uppvisar en kraftig ökning från och med 1990. De stora mellanårsvariationerna under senare år i februari och mars beror säkert på att stora antal genomflyttare stundom rastar här under vinflyttningen.

Figur 3. Totala antalet grågäss som räknats in vid samordnade mittmånadsinventeringar i Kristianstad och Bromölla kommuner i oktober 1977-2006.

Tabell 4. Totala antalet grågäss som räknats in vid samordnade mittmånadsinventeringar i Kristianstad och Bromölla kommuner 1976/77-2006/07. Plustecken anger att gässen inte räknades i samtliga fem inventeringsområden, medan minustecken anger att ingen inventering genomfördes den månaden. Månadsmaxima har markerats med fetstil.

	Sept	Okt	Nov	Dec	Jan	Febr	Mars	April
76/77	-	-	2	-	0	-	85	-
77/78	23	17	16	0	1	+	21	-
78/79	-	1	+	+	0	0	75	+
79/80	-	2	0	0	0	0	19	+
80/81	-	12	0	0	0	0	10	68
81/82	-	0	7	0	0	0	87	84
82/83	-	0	12	2	0	0	96	103
83/84	-	4	1	0	0	0	64	156
84/85	-	41	4	2	1	0	209	185
85/86	-	1	2	0	0	0	18	135
86/87	-	156	0	0	0	0	10	280
87/88	-	271	7	0	1	4	287	193
88/89	-	112	42	19	13	4	115	204
89/90	-	397	125	0	0	351	507	235
90/91	-	510	7	8	6	18	482	368
91/92	+	115	60	10	12	387	836	542
92/93	+	1 390	7	6	3	181	816	486
93/94	3 451	1 386	10	10	16	138	1 279	431
94/95	3 841	2 492	44	4	8	167	1 694	582
95/96	1 142	2 647	130	0	0	10	1 398	690
96/97	4 300	5 480	144	2	0	119	1 002	702
97/98	6 955	6 038	393	608	335	1 034	2 011	671
98/99	5 398	4 074	134	2	84	141	2 642	935
99/00	6 502	4 514	216	99	281	2 226	2 012	940
00/01	8 427	6 291	4 070	1 088	572	2 780	3 775	1 466
01/02	12 978	15 840	786	104	46	6 167	3 399	1 221
02/03	8 082	6 469	384	61	3	2 498	6 008	1 536
03/04	6 986	9 334	1 865	1 005	281	4 420	4 492	-
04/05	10 933	13 244	1 387	254	2 006	2 773	8 301	-
05/06	11 549	13 452	10 003	163	42	58	2 715	-
06/07	8 370	8 996	8 454	2 863	3 124	4 728	4 083	-

Snögås

Arten sågs vid 45 tillfällen under månaderna oktober-april. Ungefär hälften av dessa observationer hänför sig till en och samma flock, vilken under flera sä-

songer sågs vid Trolle-Ljungby i november, och sedan under vinterns lopp flyttade över till Hammarsjön. Då flocken först sågs 1992 omfattade den 11 individer, 1993 var de åtta, 1994 sex, 1995

Kanadagås. Foto: Hans Cronert ©

fyra, men i december samma år sågs 8 ex vid Hammarsjön, samt 1996 tre. I övriga tre delområden har aldrig mer än 2 ex setts. Samtliga gjorda observationer utom en var av den vita formen; undantaget var blågäsen vid Oppmannasjön i oktober 1989.

Stripgås

Arten har observerats vid sex tillfällen. Den första sågs vid Hammarsjön i januari och februari 1989. Därefter följde i Trolle-Ljungby-området 2 ex i november 1998, 1 ex i oktober 2000, 1 ex i februari 2003 och 1 ex i november 2003. Sistnämnda månad sågs även 1 ex i Oppmannasjön-området.

Kanadagås

Denna art skiljer sig markant från de övriga genom att inte uppvisa någon tydlig trend (Tabell 5). För de flesta månaderna, framförallt november-januari, sågs dock i genomsnitt fler gäss under den senaste 10-årsperioden än under de båda föregående. Fyra av åtta månads-

maxima noterades under 2001, medan övriga fördelade sig på fyra olika säsonger. Utom häckningstid kan kanadagäsen uppträda i såväl småflockar, ofta nära människan, som i stora flockar om 15-20.000 individer. De stora mellanårsskillnaderna i artens uppträdande i Nordostskåne skulle därmed kunna återspegla skillnader i hur olikstora flockars tillhåll längre norrut fryser till eller täcks av snö.

Vitkindad gås

Ytterligare en art som ökat kraftigt under inventeringsperioden, framförallt sedan hösten 1993 (Tabell 6). Att två säsonger står för tre månadsmaxima vardera känns följdriktigt, med tanke på att arten uppvisar stora mellanårsvariationer. En del gäss anlände redan till septemberinventeringen, men det stora inflödet skedde inför oktoberinventeringen, ibland med viss påspädning fram till mitten av november. Ibland stannade större antal kvar till december eller som under den senaste sä-

Tabell 5. Totala antalet kanadagäss som räknats in vid samordnade mittmånads-inventeringar i Kristianstad och Bromölla kommuner 1976/77-2006/07. Plustecken anger att gässen inte räknades i samtliga fem inventeringsområden, medan minustecken anger att ingen inventering genomfördes den månaden. Månadsmaxima har markerats med fetstil.

	Sept	Okt	Nov	Dec	Jan	Febr	Mars	April
76/77	-	-	1 642	-	1	-	334	-
77/78	872	767	1 761	3 206	2 542	+	2 114	325
78/79	-	446	+	+	35	0	331	+
79/80	-	1 150	1 030	4 506	132	0	414	+
80/81	-	2 414	1 517	16	5	150	2 434	7
81/82	-	2 008	3 962	0	0	0	3 923	36
82/83	-	2 301	1 770	7 126	4 496	5	4 421	54
83/84	-	2 132	3 155	42	210	387	5 026	126
84/85	-	1 551	1 174	4 430	1	5	280	1 095
85/86	-	2 202	2 392	4 421	1	0	115	552
86/87	-	1 628	2 375	5 542	0	0	0	145
87/88	-	3 447	1 185	2 100	1 155	2 259	4 791	83
88/89	-	1 941	1 256	609	1 373	1 326	276	40
89/90	-	1 709	1 666	633	2 106	2 131	412	20
90/91	-	2 495	1 945	2 105	2 260	1 261	388	48
91/92	+	2 689	2 525	1 221	2 276	2 964	75	24
92/93	+	3 290	1 657	2 653	1 526	1 049	1 969	113
93/94	864	2 013	1 175	1 645	2 710	2 521	1 964	15
94/95	927	2 023	934	6 250	3 803	3 377	1 946	20
95/96	1 478	1 328	2 727	4 756	30	306	397	256
96/97	1 130	2 848	4 431	5 548	275	1 821	1 137	92
97/98	1 376	2 439	3 177	5 167	6 911	942	1 798	100
98/99	0	1 411	5 365	1 319	2 103	345	4 643	38
99/00	1 259	2 329	2 665	8 315	8 439	4 476	1 807	73
00/01	1 313	1 235	2 569	5 822	2 458	4 679	1 643	117
01/02	2 273	1 363	8 713	9 921	956	4 167	435	53
02/03	1 443	1 904	4 337	8 009	491	1 270	1 122	295
03/04	944	1 616	1 992	6 755	1 382	1 629	2 592	-
04/05	1 262	1 388	1 470	7 867	4 806	4 654	3 840	-
05/06	804	2 663	1 588	5 195	385	585	540	-
06/07	1 213	643	7 397	7 689	5 187	3 195	566	-

songen till mitten av januari, men vanligtvis var arten inte kvar i Nordostskåne under själva vintern. I mars och april sågs större antal endast sporadiskt.

Prutgås

Arten sågs vid nio tillfällen i oktober och sex i november. Den observerades oftast vid Egeside och Trolle-Ljungby, men fyra gånger vardera vid Araslövs-

Tabell 6. Totala antalet vitkindade gäss som räknats in vid samordnade mittmånadsinventeringar i Kristianstad och Bromölla kommuner 1976/77-2006/07. Plustecken anger att gässen inte räknades i samtliga fem inventeringsområden, medan minustecken anger att ingen inventering genomfördes den månaden. Månadsmaxima har markerats med fetstil.

	Sept	Okt	Nov	Dec	Jan	Febr	Mars	April
76/77	-	-	0	-	0	-	0	-
77/78	0	41	0	1	0	+	2	0
78/79	-	0	+	+	0	0	1	+
79/80	-	0	3	0	0	0	0	+
80/81	-	8	1	0	0	0	0	0
81/82	-	8	9	0	0	0	2	0
82/83	-	1	2	0	4	0	3	1
83/84	-	5	6	0	3	0	8	0
84/85	-	0	0	10	1	0	0	0
85/86	-	7	18	10	0	0	0	8
86/87	-	0	13	0	0	0	0	1 053
87/88	-	0	324	14	1	0	2	39
88/89	-	0	28	0	3	11	0	1
89/90	-	0	2	0	0	13	1	0
90/91	-	40	13	21	7	0	15	4
91/92	+	1	273	34	30	1	4	1
92/93	+	61	14	113	23	5	9	408
93/94	4	2 609	54	13	30	23	19	25
94/95	5	230	448	61	17	25	41	1
95/96	6	509	402	24	0	1	0	3
96/97	0	1 858	353	389	0	0	2	10
97/98	40	128	240	0	54	0	1	0
98/99	152	459	380	0	1	0	1	0
99/00	155	151	265	203	35	37	0	565
00/01	6	4 835	8 259	6 225	27	10	45	6
01/02	100	1 245	1 850	208	0	8	13	0
02/03	376	2 831	723	22	0	0	1	276
03/04	211	299	764	316	1	0	1	-
04/05	350	556	960	383	7	3	0	-
05/06	20	2 375	2 519	1	0	0	0	-
06/07	496	2 588	3 305	1 377	1 800	4	317	-

sjön och Hammarsjön. De största antalen var 102 ex vid Trolle-Ljungby i oktober 2004, 26 ex vid Egeside i oktober 1988 och 25 ex. vid Hammarsjön i oktober 1993. I september sågs 4 ex vid

Trolle-Ljungby 1977, i december 2 ex vid Oppmannasjön 2001 och 1 ex vid Araslövssjön 2004, i januari 1 ex vid Trolle-Ljungby 2001 och 1 ex vid Oppmannasjön 2004.

Rödhsad gås

Periodens enda fågel var den som sågs av Olle Månsson i Trolle-Ljungby-området i november 2004.

Nilgås

Denna nykomling i vår fågelfauna sågs för första gången under en inventering i september 2006, då Hans Cronert fann en inom sitt delområde.

Hybrider

Den klart vanligaste hybridtypen var grågås x kanadagås, vilken sågs i samtliga delområden utom Egeside. Största inrapporterade antal var 9 ex vid Oppmannasjön i oktober 2002. I kanadagåsflockarna rapporterades i genomsnitt

0,17 ‰ (N= 436.295) av individerna vara av detta slag. Ivösjön har hyst flera blandpar mellan dessa båda arter under senare år, varför det inte förvånar att en betydligt högre andel hybrider rapporterats bland kanadagässen i Näsrum (15,78 ‰; N= 2.344) än i resten av inventeringsområdet (0,09 ‰, N= 433.951). Som jämförelse kan nämnas att för Sydsverige som helhet anges 0,92 ‰ (N= 157.489) för perioden 1970/71-2005/06 (Kampe-Persson & Lerner 2007). Sju snögås x vitkindad gås-hybrider rapporterades från Vanneberga i november 1995, medan en obestämd snögåshybrid sågs i Trolle-Ljungby i november 1997.

Referenser

- Andersson, Å., Gladh, L. & Larsson, T. 2004. Hur går det för fjällgäsen i Sverige? Lägesrapport från svenska fjällgåsprojektet. *Vår Fågelvärld* 63(3): 16-21.
- Kampe-Persson, H. 2007. Gåsinventeringar i Nordostskåne 1956-2006. *Spoven* 31: 21-31.
- Kampe-Persson, H. & Lerner, H. 2007. Förekomsten av gåshybrider i Sverige – ett naturskyddsproblem? *Ornis Svecica* 17: 154-186. (På engelska med svensk sammanfattning).
- Nilsson, L. 2006. Internationella gåsinventeringar i Sverige. I *Fågelåret 2005* (SOF). *Vår Fågelvärld*, Supplement 45: 35-49.
- Persson, H. 1995. Tundrasädgäsen *Anser fabalis rossicus* i Nordöstra Skåne. *Spoven* 19: 3-7.
- Wetlands International 2006. *Waterbird Population Estimates – Fourth Edition*. Wetlands International, Wageningen, Nederländerna.

Hakon Kampe-Persson, Pulmani, Glûdas pagasts, Jelgavas rajons, LV-3040 Lettland
kampepersson@hotmail.com

Ulf Jungbeck, Lasarettboulevarden 11 A, 291 33 Kristianstad

Åke Svensson, Norregatan 17, 289 31 Knislinge

Evert Valfridsson, Innestorpsvägen 255, 290 10 Tollarp